

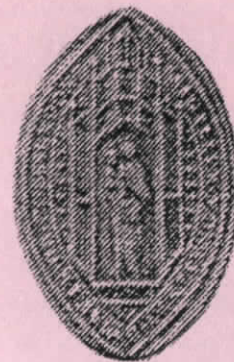
Corsendonk®
bier

Pater

Zacht en donker.

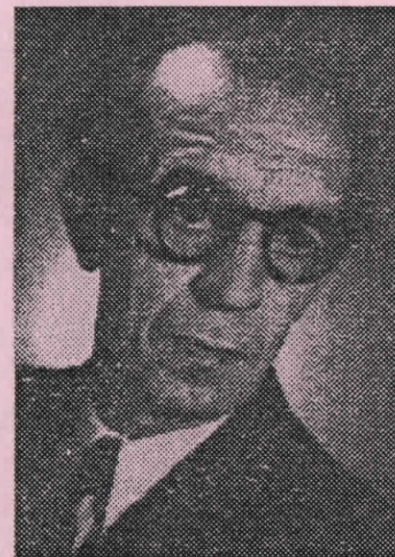
Agnus

Pittig en blond.

CORSENDONCA

Themanummer
Theo Op de Beeck

Trimestrieel tijdschrift
11* jaargang
Nr. 1, maart 1994
ISSN 0779-5785

V.u.: Hugo Miguet
Sprinkhaanweg 4
2360 Oud-Turnhout

Kantoor van afgifte : Oud-Turnhout

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/67.12.71

VERZEKERINGSKANTOOR

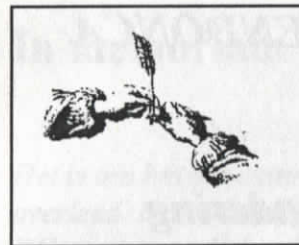
JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

St. Antoniusstraat 20 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.30.92

© *CORSENDONCA* : Alle artikels overgenomen uit ons driemaandelijks tijdschrift moeten de vermelding "Uit *Corsendonca*" dragen, met de jaargang, nummer, pagina en de naam van de auteur.

CORSENDONCA

Voorwoord

“Corsendonca” kan met veel genoegen terugblikken op een meer dan geslaagd heemkundig jaar. Met het fotoboek “Oud-Turnhout en zijn verleden 3” hebben we van 1993 op een mooie wijze afscheid genomen. De tachtig aanwezigen op de voorstelling in de priorij van Corsendonk kunnen dit zeker beamen. Maar de heemkundekring blijft niet op zijn lauweren rusten! Ondertussen wordt er reeds ijverig gewerkt aan een nieuwe publikatie. Naar aanleiding van het eeuwfeest van de Oud-Turnhoutse Landelijke Gilde wordt een nieuw boek voorbereid. Ook daarnaast wordt 1994 een bijzonder druk jaar. De voorjaarswandeling staat weer op het programma, maar daarnaast zullen er nog enkele nieuwe initiatieven bijkomen. Zo zal “Corsendonca” voor de eerste maal deelnemen aan de Open Monumentendag op 11 september en in het najaar wordt er gestart met een cursus “Genealogie voor beginners”. Er rijpen nog enkele nieuwe ideeën, maar daarover wordt meer verteld op het gepaste ogenblik. De enkele twijfelaars die hun lidgeld nog niet betaald hebben (zij vinden een gekleurde sticker op het adresklevertje) kunnen met een gerust gemoed het lidgeld van 200 BEF storten op rekening nummer 001-1085134-71. Alhoewel we de vaste rubrieken in ons tijdschrift wensen te behouden, maken we deze keer toch een uitzondering. Voor de tweede maal maken wij van ons ledentijdschrift een themanummer. De uitzonderlijke voorpagina deed u dit reeds vermoeden!

Wim van Hout

Heemkundekring CORSENDONCA

nodigt u uit op de

Algemene Ledenvergadering

Deze vergadering gaat door in de *Heischuur te Oosthoven* op *maandag 28 maart 1994 om 20 uur.*

Agenda :

- activiteitenverslag 1993
- financieel verslag 1993
- begroting
- verkiezing nieuw bestuur
- lidgeld
- planning 1994
- varia

Op uitnodiging van onze kring komt de heer Harry Van Royen, Sekretaris-Generaal van het Verbond voor Heemkunde V.Z.W. onze algemene ledenvergadering bijwonen. Hij zal een korte uiteenzetting geven over deze overkoepelende vereniging.

de secretaris,

de voorzitter,

Leo Van Hooghten

Hugo Miguet

In memoriam Theo Op de Beeck

Het is om het schaamrood op de wangen te krijgen. Vorig jaar overleed de veelzijdige kunstenaar Theo Op de Beeck en "Corsendonca" heeft sindsdien geen enkel artikel aan deze Oud-Turnhoutse ereburger gewijd! De redactie meent dan ook dit te moeten goedmaken door een uitgebreid themanummer aan hem te wijden.

Levensloop

Op 14 maart 1901 wordt Theo Op de Beeck in het dorp te Oud-Turnhout geboren. Hij is de eerste van het gezin Louis en Nathalie Claesen, dat later tot twaalf kinderen zal uitgroeien. In 1906 verhuist het gezin naar Schoonbroek, dat toen nog een gehucht van Oud-Turnhout was.

Tot aan zijn huwelijk in 1926 met Maria de Swart blijft hij in dit pittoresk gehucht wonen. In dit dorpje, met zijn rank kerkje en zijn laat-gotisch gebeeldhouwd retabel, gelegen in de nabijheid van de Augustijnerpriorij "Corsendonck", en niet zo ver van het natuurreservaat "De Liereman" met zijn poëtisch landschap, slijt hij zijn jeugd. Na het huwelijk trekt het jonge paar naar Turnhout en brengt er acht kinderen groot, vier zonen en vier dochters. Theo wordt grootvader van meer dan twintig kleinkinderen.

In Schoonbroek krijgt Theo het volledige lager onderwijs van zijn ouders. Vader Louis Op de Beeck is er schoolhoofd en moeder Nathalie Claesen, de "mestes", onderwijzeres. Zij zijn de enige leerkrachten in een gemengde school: de meisjes zitten vooraan

en de jongens moeten achteraan in de klas plaatsnemen. De "mestes" staat in voor de eerste twee leerjaren en de "meester" neemt de overige vier jaren voor zijn rekening. Er zijn maar twee klasjes. In de twintiger jaren worden de twee oude klaslokalen vervangen door twee nieuwe scholen, met elk vier leerkrachten.

Na de lagere school zet Theo in 1912 zijn studies verder in het Sint-Viktorsinstituut van Turnhout. Hij gaat per stoomtram, langs het Zwanevenen en het dorp van Oud-Turnhout via de Steenweg op Mol - waar hij later gaat wonen - en de lange, smalle Otterstraat naar de markt. Daar zijn verschillende overstapmogelijkheden. Als de tram, wat zelden gebeurt, te vroeg vóór, of te laat na schooltijd arriveert, blijven de "tramstudenten" gewoon midden op de markt of rond de kiosk met de knickers spelen op de kasseien, of ze gaan op in hun spel met de draaitol, de "pindjop", op de botermarkt (het huidige Zegeplein).

In oktober 1914, de derde oorlogsmaand van wat later de Grote Oorlog genoemd zal worden, gaat Theo over naar de Rijksmiddelbare School, de zogenaamde "commajenne" (école moyenne), waar hij klasgenoot en vriend wordt van kunstschilder Albert Van Dijck. Twee jaar lang zullen ze samen op mooie zonen- en vakantiedagen naar buiten trekken om met potlood en krijt tekensetsen van de natuur te maken. Meestal is Schoonbroek het uitverkoren studieobject. Samen met o.a. Ward Van Baelen en Charel Thijs, zitten ze samen in de 1ste en 2de "moyenne". Alleen het Nederlands krijgen ze in "t Vlaams", de rest is algèbre, géométrie, arithmétique, géographie, savoir-vivre... Buiten Engels en Duits is alles in het Frans. Tot zelfs de tekenles bij "den uil" toe, wordt in de taal van Molière gegeven. "*Toute perpendiculaire reste perpendiculaire, n. . . !*", klonk de commentaar als

er iets fout gaat met het perspectief. Zelfs dat binnensmonds vloekske wordt in het Frans geformuleerd.

De wegen van de twee boezemvrienden lopen in 1916 uiteen. Albert trekt met zijn rijk talent naar de Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen, en Theo, om de familietraditie verder te zetten, naar de Normaalschool te Mechelen. Gedurende de vier verplichte studiejaren woont hij in bij zijn grootouders langs vaderszijde, die daar een groentekwekerij uitbaten. Ondanks de ellende van de "Grote Oorlog" heeft Theo het daar bijzonder goed, want er is niets tekort. Maar tijdens de vakantieperiodes leert hij thuis in Schoonbroek - hij is de oudste van een groot gezin - wat het betekent om gebrek te lijden. Het zijn deze ervaringen die hij zelf aanvoelt als een harde levensschool en die hem geboetseerd hebben tot de kunstenaar die hij later worden zal.

We schrijven juni 1920 wanneer hij zijn onderwijzersdiploma bekommt. En twee maanden later, op 16 september, wordt hij benoemd aan de gemeentelijke jongensschool te Oud-Turnhout, waar vier jaar later zijn broer Leo eveneens als onderwijzer zijn onderwijs carrière zal starten. Zijn jaarwedde bedraagt op dat moment 5.600 BEF! Bij Theo's eerste leerlingen, die van 1920 dus, zit de toekomstige Prelaat van Postel. Hijzelf zal 36 jaar lang voor de klas staan, en al die jaren wordt hij kennelijk als meester zeer gewaardeerd. Wanneer hij in 1976 in Oud-Turnhout gevierd wordt als acteur en regisseur, vindt men tussen de tientallen bloemstukken, naast een werkstuk van de K.A.V. (Katholieke Arbeidersvrouwen), er ook één van de S.V.V. (Socialistische Vooruitstrevende Vrouwen). Het is duidelijk dat de Oud-Turnhoutse moeders in Theo niet de komediant, maar de "meester" van hun jongens willen huldigen.

Met het begin van zijn onderwijzersloopbaan start ook zijn veelzijdige en goedgevulde artistieke carrière. Daarnaast vond hij nog de tijd om zich op het politieke vlak te engageren. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 oktober 1938 wordt hij tot raadslid verkozen. Op 24 februari 1944 wordt hij schepen van de stad. Na de bevrijding neemt men hem dit ambt van oorlogsschepen bijzonder kwalijk. Onmiddellijk na de komst van de geallieerden begint de repressie. Theo, die na de ontruiming van de oostelijke wijken van Turnhout met zijn gezin onderdak heeft gekregen bij Jan Van Rooy in de Zandstraat, wordt de dag van de bevrijding opgepakt. Hij moet plaatsnemen in een met een paard bespannen open koetsje, een "tonneauke". Langs de Merodelei rijden de weerstanders met hem naar de markt. Verwijzend naar deze traumatiserende tocht in het koetsje, dwars door de bevrijde stad, schrijft Theo later in zijn gedicht "Als de reuzen gaan":

*'Mij deert geen hoongelach van 't moegekreten grauw
als ik tot loon verwerf dat in het stralend blauw
van uw begrijpend oog een traan van deernis blinkt''*

Theo wordt opgesloten in een cel van het Turnhouts kasteel, de zetel van de rechtbank. Ook deze nacht zal een diepe indruk op hem nalaten. In een ander gedicht schrijft hij hierover:

'Ook ik heb het knarsen van het kerkerslot gehoord''

Door de bemiddeling van de deken wordt Theo de volgende dag reeds vrijgelaten.

Op 7 december 1945 wordt hij uit zijn schepenambt vervallen verklaard. De "zaak Theo Op de Beeck" sleept, wegens personeelsgebrek bij het repressie-apparaat, vijf jaar aan en zal

eindigen met een schorsing van één maand uit zijn functie van onderwijzer. Gelukkig heeft dit "oorlogsvlerden" hem niet als kunstenaar kunnen kraken. Onmiddellijk na de oorlog schiet zijn carrière als een pijl omhoog.

Zijn loopbaan wordt echter abrupt afgebroken door het al te vroege en plotse overlijden van zijn vrouw in 1971. Dit feit trekt jammer genoeg een streep onder Theo's artistieke prestaties. Sindsdien schrijft hij nog alleen gedichten waarin hij een blijvende kans ziet om uiting te geven aan zijn gevoeligheid.

Op het einde van zijn leven beleeft Theo Op de Beeck nog aan drie dingen een intens plezier. Eerst en vooral aan de toekenning uit handen van deken Reynen van het kerkelijke ereteken "Pro Ecclesia et Pontifice", daarnaast aan het ereburgerschap van Oud-

De uitvaartplechtigheid van Theo Op de Beeck
(Foto : Ton Wiggeraad)

Turnhout dat hem op donderdag 4 juni 1981 wordt verleend, en tenslotte aan de uitgave van de kunstmap die hem op zijn tachtigste verjaardag aangeboden wordt.

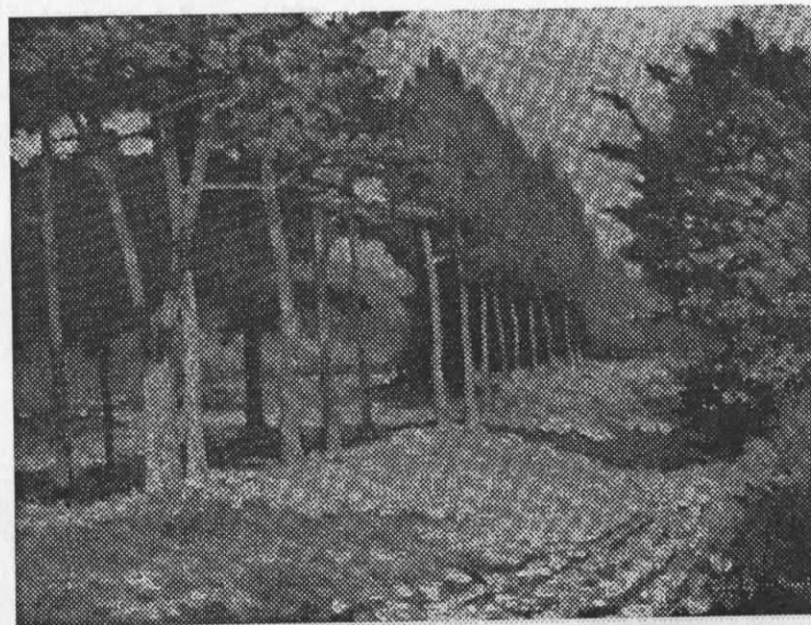
Wanneer Theo door zijn hoge ouderdom volledig hulpbehoevend wordt, gaat hij naar het rusthuis "Het Smeedeshof" van dokter Martinet in Oud-Turnhout, waar hij overlijdt op 12 april 1993.

De veelzijdige kunstenaar

Alhoewel Theo Op de Beeck vooral via het toneel, de voordrachtskunst en het dichten een grote faam heeft opgebouwd, zijn het toch niet deze drie kunsttakken die zijn eerste artistieke liefde zijn. Het eerste wat hij op dit vlak doet, is schilderen en tekenen. Het begint met potlood, krijt en pastel, en met lino-snijden. Voor Theo is dit niet meer dan een hobby en scholing heeft hij op dit terrein nooit gekregen. Hij heeft wel veel schilderende vrienden, die hij vaak bezig ziet: zijn oom Jef Claessen, Albert Van Dijck, Jhan Paulussen, zijn buur Jos Schellekens en Zuster Marie Augustina van het Heilig Graf.

Wat Theo met zijn gedichten niet doet - publiceren -, doet hij herhaaldelijk met zijn schilderwerk. Hij exposeert een twaalftal keren: in Turnhout, Lier, Sint-Niklaas, Antwerpen en Postel. Zijn landschappen, bloemen en stillevens hangen in vele huiskamers doorheen het hele Vlaamse Land.

De grote voorliefde wordt het toneel. In 1921 wordt er in Oud-Turnhout een "Vlaamse studiekering" gesticht, die spoedig een

Een landschap van Theo Op de Beeck

grote bloei kent. Het is in deze kring dat de "meester" voor de eerste maal, met veel trac, als declamator optreedt en opgemerkt wordt door enkele leden van de Turnhoutse toneelkring "De Dageraad", die hem na zijn jaar legerdienst als aspirant-speler aanwerven. In 1924 doet hij zijn debuut als acteur met de rol van de pastoor in het stuk "De Vrek" van Delbeke. Drie jaar later, in 1927, voert Theo reeds zijn eerste regie bij de toneelvereniging "De Klauwaerts" met het stuk "Kaïn", een dramatisch gedicht van Anton Wildgans. Alhoewel deze eerste proef als geslaagd mag worden bestempeld, voelt Theo desondanks de behoefte rijpen aan een hogere scholing in deze kunsttak. Hij gaat dan ook drie namiddagen per week naar het Conservatorium te Antwerpen.

Het is dan ondertussen 1929 geworden. Hij is op dat moment reeds 28, gehuwd en vader van twee kinderen. Deze leeftijd geeft hem natuurlijk een zekere rijpheid ten overstaande van zijn jongere medeleerlingen. Reeds na 2 jaar haalt hij bij professor Modest Lauwerijs een eerste prijs in voordrachtskunst. Theo heeft er de smaak van te pakken en volgt ook nog een jaar de toneelklas. Ook daar haalt hij een eerste prijs, waardoor hij dus op 3 jaar tijd 2 einddiploma's aan het Conservatorium verzamelt!

Een pose van Theo uit het stuk "De Wonderdokter", opgevoerd in 1936.

In 1934 wordt Theo door de Turnhoutse gemeenteraad met algemene stemmen benoemd tot leraar van de nieuwe cursus van voordracht - en toneelspeelkunst, welke wordt ingericht door de "stedelijke muziekschool", de latere academie. Zijn eerste les wordt gevolgd door 52 jonge cursisten, die allen dachten en hoopten dat Theo Op de Beeck mirakelen met hen zou verrichten. Maar ... als acteur en dichter wordt men geboren. Men "maakt" geen kunstenaars. Vandaar dat er van de 52 dapperen uiteindelijk alleen maar het kruim overblijft, dat op een overtuigende wijze zijn weg zal maken.

We schrijven 1933 als Theo start met het regisseren van de jaarlijkse toneelvoorstelling in het Sint-Jozefcollege. Dit studententoneel leidt hij tot in 1958. In april 1949 schrijft rector Jagenau daarover:

"Op het college heeft de heer Theo Op de Beeck aller hoogachting weten te winnen als mens en als kunstenaar. Zijn werk is er niet altijd gemakkelijk: telkens moet hij onder de aankomende jongens nieuwe acteurs uitkiezen en dient er weer geoefenen te worden. Onverdrotent werkt hij verder, de jongens lerend alles te vermijden wat onecht en declamatorisch is. Zo wist hij resultaten te bereiken die de studenten ver boven hen zelf verheven hebben."

Bij het uitwerken van dit jaarlijkse collegetoneel krijgt Theo de gewaardeerde steun van één van zijn beste vrienden: kunstschilder Jhan Paulussen, die elk jaar weer voor een overweldigend decor zorgt.

Wanneer in 1940 de oorlog uitbreekt - de tweede voor Theo - dacht iedereen dat het gedaan was met toneelspelen. Maar midden

in die oorlog, in 1942, wordt het "Kunstverbond" gesticht met Jenny Van Santvoort en Theo Op de Beeck als regisseurs. Van eind september tot eind april speelt dit Kunstverbond elke zondag en elke dinsdag. Om de twee weken wordt er een ander stuk opgevoerd, steeds voor uitverkochte zalen. Er is immers in die oorlogstijd niet veel andere ontspanning.

Met die veelvuldige optredens verwerft de kring een routine en een plankvastheid, die hen ver boven het peil van het liefhebberstoneel uittilt. Vlak na de oorlog, in 1947, behalen ze dan ook op hun sokken de eerste prijs op de eerste landelijke toneelwedstrijd te Lier. Het Kunstverbond krijgt niet alleen de eerste prijs toegewezen als kring, maar ook de prijs voor de beste speler en twee eervolle vermeldingen. Deze bekroningen behaalt het Kunstverbond met de opvoering van "Kinderen van ons Volk" van Antoon Coolen. Theo voert de regie, en speelt zelf de rol van de "oude Slegers". Acht dagen voor hun optreden moet Theo echter ook nog de rol overnemen van "Doruske Timmer" wegens ernstige ziekte van de betrokken acteur. Theo speelt dus twee rollen in het stuk. In het wedstrijdverslag van de jury voor de toewijzing van de prijs voor de beste acteur van het tornooi worden twee rollen weerhouden: de oude Slegers en Doruske Timmer. Als blijkt dat ze door dezelfde acteur vertolkt werden, krijgt Theo de prijs voor deze laatste rol, omdat hij daarin het meest tekst diende te verwerken.

Deze bekroning is voor Theo het begin van een lange reeks triomfen. De prijs voor de beste acteur wordt hem namelijk nog vaker toegekend. Het is trouwens niet alleen voor zijn toneelprestaties dat hij algemeen gewaardeerd wordt. Hij blijft ook bij herhaling optreden als declamator, tot zelfs in Nederland toe

en waagt zich zelfs aan kleinkunst, samen met zijn broers Joz en Leo.

Een onherkenbare Theo Op de Beeck in het stuk "Leve Robinson" uit 1958.

Toneel blijft echter zijn grootste aandacht opeisen, zowel als acteur en als regisseur. In zijn ganse toneelcarrière neemt hij zo'n kleine 200 regies voor zijn rekening. In zijn geliefd "Kunstverbond" regisseert hij eens twaalf stukken op één seizoen. Daarnaast zijn er ook nog de "Sussen" uit Lier, waar hij meer dan 12 jaar en driemaal per jaar, de regie waarneemt. Ook in het Sint-Jozefcollege, in "Orpheus", in "Amicitia", in de Oud-leerlingenbond R.M.S., in Geel, Vosselaar, Postel en Herentals regisseert hij meermaals een toneelstuk!

Moeilijker te tellen zijn de rollen die Theo gespeeld heeft. Het zijn er honderden geweest. Zijn vertolking van "Peer Gynt" in het gelijknamige muzikale spel van Ibsen en Grieg mag ongetwijfeld als het absolute hoogtepunt beschouwd worden. In dat stuk begint hij inderdaad als een vitale jongeling en eindigt hij als de gelaten

CORSENDONCA

grijsaard, die sterft in de armen van zijn geliefde Solvejg. Theo neemt in dat stuk 2/3 van de totale tekst voor zijn rekening.

Hoogtepunten in zijn carrière zijn ook de toneeloptredens in het buitenland. Zo speelt hij in 1957 met het Nationaal Vlaams Kristelijk Toneelverbond op het Internationaal Festival voor Amateurtoneel te Monaco de rol van "Die Doot" in de middeleeuwse moraliteit "Elckerlyc". Met dezelfde groep speelt hij 2 jaar later in het Italiaanse Pesaro de rol van de paus in "Marieken van Nieuweghen". Hij lijkt sprekend op paus Pius XII!

De lugubere figuur "Die Doot" uit het middeleeuwse stuk "Elckerlyc".

Het talent van Theo wordt eveneens opgemerkt door het N.T.G. (Nederlands Toneel Gent) en door de BRT. In 1954 vertolkt hij zijn eerste rol voor de televisie. Het is die van "Dominee" in "Schipper naast God" van Jan De Hartog, onder de regie van Ast Fonteyne. Tijdens de eerste herhaling vraagt Theo aan zijn vriend medespeler Robert Marcel of er mogelijkheid bestaat om geregeld voor de TV op te treden. "Dat hangt er van af", antwoordt Marcel.

CORSENDONCA

"Als ge fysiek in een rol past is er een grote kans dat ge die moogt spelen." Kort daarop speelt Theo zijn tweede televisierol. Het is ... "Pietje de Dood" in "De duistere Drempel" van Eugene Winters!

Heel wat rollen speelt Theo ook in het religieuze programma van de paters Joos en Van Coillie. De ervaring die hij daar opdoet voor de camera's stellen hem later in staat om gedurende 8 jaar, van januari 1959 tot juli 1966, het maandelijks gastprogramma "Katholieke Gedachte en Actie" te regisseren. Theo wordt ook 8 jaar lang TV-realisator.

Tweemaal wint Theo met zijn Kunstverbond het Koninklijk Landjuweel. De eerste maal in 1954 te Brugge met "De fluwelen Handschoen" van R.M. Casey en wel met het hoogste quorum

Toneelkring het "Kunstverbond" won het XXI° landjuweel te Brugge. De perskritieken waren bijzonder lovend. Het cartoontje doet daar helemaal geen afbreuk aan.

(95 op 100!) dat tot dan toe was behaald. Hier wordt hem de eervolle vermelding voor de beste regie toegekend, terwijl Julienne Oris er de eervolle vermelding van beste actrice krijgt.

De tweede maal zegeviert het Kunstverbond in 1957 te Tongeren met "De Muur" van J.C. Sotelo. Tegen de gewoonte in wordt hier slechts één eervolle vermelding toegekend. Ze gaat weer naar een Kunstverbond-actrice: Rachel Christiaensen.

Met "De fluwelen Handschoen" mag het Kunstverbond voor de Vlaamse Televisie optreden. Het feit dat Theo daar de rol van "Bisschop" speelt, is waarschijnlijk de reden geweest waarom hij nadien voor de TV herhaaldelijk "geestelijke" rollen te vertolken krijgt: pastoors, paters, aalmoezeniers, en zelfs tweemaal de paus.

Theo "schrijft" ook zelf toneel. Hij sluit zich als auteur ook aan bij S.A.B.A.M. De roman 'Bazin en Knecht' van Rudolf Utsch bewerkt hij voor toneel, en hij schrijft in samenwerking met zijn buur en grote vriend Jozef Simons, twee luisterspelen voor de jeugd: "Hertog van Brabant" en "Fier Margrietje van Leuven". Het eerste wordt zelfs in het Frans en het Zweeds vertaald en uitgezonden.

Na de dood van zijn echtgenote trekt hij zich dus voor een groot gedeelte terug uit het toneelwereldje. Eerder door een toeval laat hij zich in 1974 nog eens tot een regie verleiden, en wel bij de Turnhoutse tennisclub Taxandria, die haar 15-jarig bestaan wenst op te luisteren met een toneelvoorstelling en Theo bereid vindt om daaraan mee te werken. Bij dit optreden ontdekken de initiatiefnemers dat Theo intussen aan zijn "gouden toneeljubileum" toe is. Tot driemaal toe wordt hij hiervoor gevierd: begin 1974 bij Taxandria, eind 1974 bij toneelkring "Verbroedering" te Oud-Turnhout, en in 1976 als 75-jarige, bij zijn vrienden van het Kunstverbond.

Te midden van al die drukke bezigheden vindt Theo Op de Beeck ook nog de tijd om te dichten. Het talent heeft hij nu eenmaal van thuis meegekregen, van zijn moeder vooral. Zij is de zuster van de gekende kunstschilder Jef Claesen, en de dochter van Christianus Eduardus Claesen. Deze man was onderwijzer en koster-orgelist te Oud-Turnhout, en zo dichterlijk van natuur dat hij in Vondeliaanse alexandrijnen en achtregelige strofen zijn vurige liefde uitzingt aan het adres van zijn amper een paar kilometer verder wonende "teergeliefde Maria Bernardina Peeters".

Als dichter begint Theo met het schrijven van "acrostichons", naamversjes waarbij de beginletters van elke regel de naam van de gevierde vormen. Hij schrijft daarnaast ook een massa gelegenheidsliedjes en chronogrammen voor jubilea en bruiloften. Dankzij de voordrachtlessen van zijn eminente leraar Modest Lauwerijs enerzijds en zijn omgang met Jozef Simons en Anton Van de Velde anderzijds, komen er méér dan gelegheidsrijmpjes uit zijn pen. Zo maakt hij samen met toondichter Lode Van Dessel een monumentaal voordracht-uur van Anton Van de Veldes lyrisch-dramatische cyclus "De Vloek". Het schrijven van een passende pianobegeleiding vergt van toondichter en declamator vele weken van intense arbeid. Maar het resultaat is er naar!

Theo gaat nadien ook vaak uit eigen werk voordragen. Sommige van zijn gedichten - hoe kan het ook anders - zijn uitermate geschikt voor declamatie. Het zijn deze gedichten waarmee hij omwille van hun intiem karakter en omwille van Theo's spreekwoordelijke nederigheid, wacht tot zijn 80ste verjaardag om ze te publiceren.

CORSENDONCA

De oude schuur

Vier bomen zetten de schuur van Jan,
de witte schuur, in 't groen.

Van leem en gewit de versleten muur
van Jan zijn schuur.

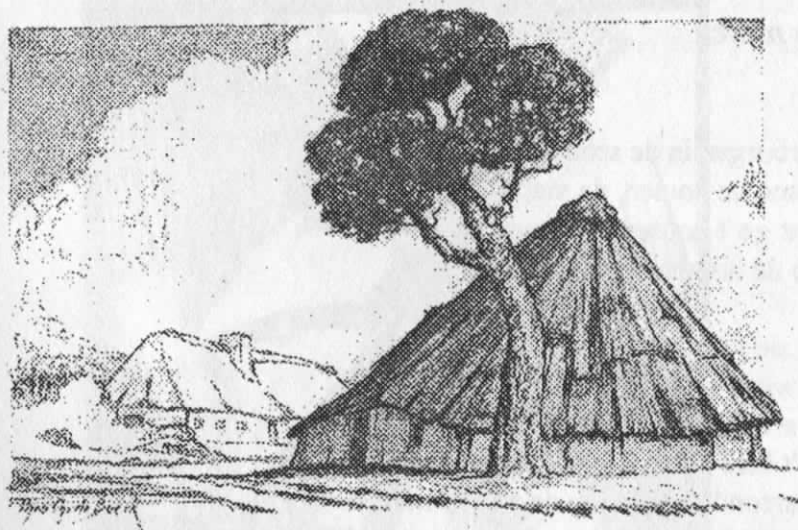
En wie zou 't halen
met simpel woord
het kleurige dak te malen
van Jan zijn schuur,
de witte schuur in 't groen?
Ik niet!

Die kap van riet,
van rottend riet,
die plezierige kap vol kleuren
drukt heel de doening scheef,
vier muren en twee deuren,
de hele doening scheef.
Zag één ze liever zonder scheuren,
die muren en die deuren,
en 't hele gedoentje weer recht?

Niet ik, en ook de bomen niet,
met hun gevieren niet,
wij met ons vijven vijfmaal niet.

CORSENDONCA

Zo krom te staan in stee van recht
is haar fatsoen en wis haar recht.
Het recht fatsoen van Jan's bezit,
zijn lemen schuur met kalk gewit,
zijn witte schuur met haar kapsel van riet
en de voeten in greppels vol slik.

Vier bomen zetten de schuur in 't groen;
vijf wachters hoeden haar fatsoen,
de bomen, vier ... en ik.

Wordt ook een mens op de lange duur
geen oude schuur?

CORSENDONCA

De molen

Verborgen in de schuur van Jan,
tussen de bomen, de vier van de wacht,
kunt ge 't houten brommen horen
van de houten molen van Stan.

En zie van op de molen
de witte vlek, de schuur van Jan,
tussen de bomen verloren,
en 't hele dorp met de kerketoren.
Daarrond tot ver aan de verre kimmen
de wondere wereld van de boeren.

Die loont er u dubbel de moeite van 't klimmen,
van 't klimmen op de wiegende trap.

Oef, wat een trap!
En Stan
de witte man
die loopt op een draf
de twintig trappen op,
de twintig trappen af,
zo veertig trappen op en af
van kletter-klabatter-klabaf!
Die rappe mulder op zijn houten zolen!

Voor boer en veld en vee
een trots bezit, een zegen alletwee,
de mulder en de molen.

CORSENDONCA

De wieken slaan voortdurend kruisjes
over de lage huisjes
en de kromme wegen.

Slechts één keer heeft een jonge boer
- ach, onder alle koren is kaf gelegen -
in plaats van een kruis,
per abuis
een slag van de molen gekregen.

CORSENDONCA

De heide

Een halve lap in augustus,
des winters bruin is de hei.
Straks er in goudene vlammen
de brem van april tot in mei.

Heeft pas de lente jong en zot
haar neus in de katjes gestoken,
daar heeft ze bij 't wekken van slapende bot
de gagel, de rosse, geroken.

En lovend de dragers van 't eeuwige groen,
de dennen, de knoestige bende,
wist de oude legende
witte melk aan berkebast te kleven.

Zo kleurenzat
zo geurendronken
is deze hei een wierookvat
waar ieder getij wil offeren.
Zo heeft er immer een echo geklonken
van 't Woord des Heren:
Crescite, groeit!
en groeiende menigvuldigt.

En 't hoort dat wie de geuren snoof,
de kleuren mocht
van bloesem en loof
en bij 't geklop van borende spechten

CORSENDONCA

---

der hazen draf en de mieren bezocht,
in 't schepsel ook de Schepper ziet,
de Meester kent in zijn knechten.

Want luister wel:
God ademt staag in 't stage groen der dennen,
Hij heeft er de duinen tot voetschabel
en spiegelt zijn lach in de vennen.

CORSENDONCA

Bibliografie

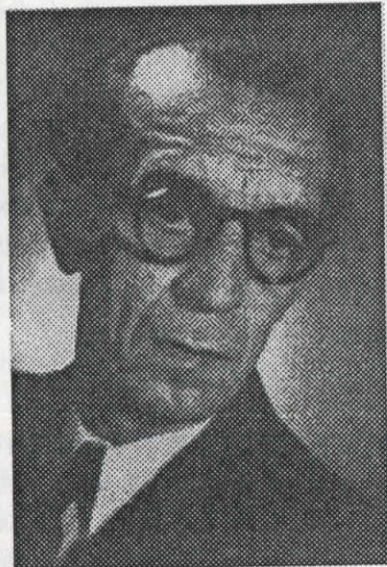
DE KOK, H., en VAN AUTENBOER, E., Turnhout, groei van een stad, Turnhout, 1983, Culturele Raad, 637 p.

OP DE BEECK G., De vader van het dorp, onuitgegeven.

Theo Op de Beeck, zijn leven in een rijkelijk gevulde notedop, kunstmap n.a.v. zijn 80° verjaardag, 1981.

Oud-Turnhout in de jaren tachtig, Oud-Turnhout, 1991, Corsendonca, 188 p.

Wim van Hout
Roger Van Mierlo

ASLK - SPAREN

REEDS JAREN HET MEEST ERVAREN

UW BANK EN VERZEKERINGSTEAM

Agentschap Arendonk
De Valken 8
2370 Arendonk
Tel. 014/67.76.96

Agentschap Oud-Turnhout
Steenweg op Turnhout 3
2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.15.28